

euanjelický

wy chod

2 € | 06/2022

Duch veje, kam chce

Rozhovor: Samuel Miško
riaditeľ Biskupského úradu VD

Príbehy
Ukrajincov z Janoškovho domu

Umenie
Rembrandt – Svetlo a tieň

obsah

- 04 **Homília**
Zlo má svoju moc
- 07 **Monitor**
- 08 **Rozhovor: Samuel Miško,**
riaditeľ Biskupského úradu VD

Východný dištrikt citlivo vníma historický záväzok voči našim predkom, ktorí sa na budovu na Baštovej ulici vyzbierali. Je naša morálna povinnosť, aby sme ju zveladili a dali jej nový obsah. Kedysi ju využívali ako konvikt – stravovňu pre

študentov kolégia, teraz bude slúžiť seniorom. Verím tomu, že ELIM bude motiváciou aj pre iné cirkevné zbory, ktoré majú vo vlastníctve nevyužívané nehnuteľnosti.

- 11 **Komentár**
Tajomstvo Trojice
- 12 **Reportáž**
Ekumenický študijný kurz
- 15 **Projekt**
Značka Európske kultúrne dedičstvo
- 17 **Postoj**
Obyčajné kinderko
- 18 **Rozhovor**
Polina Sokolenko
- 20 **Príbehy: Ukrajincov z Janoškovho domu**
Alexander Buryak: „V čase mieru sme bývali v dedine v Čerkaskom kraji. Bol to pokojný život – založili sme si ovocný sad, vysadili záhradu

a venovali sa každodenným činnostiam. No prišla vojna a život sa obrátil hore nohami. Z Kyjeva k nám prišla na evakuáciu netier s dvoma maloleťmi deťmi. Ponad náš dom niekoľkokrát preleteli raketové strely, vojenské lietadlá lietali vo dne i v noci. Z obchodov v okrese začali miznúť potraviny, celková atmosféra znervóznela a psychické napätie bolo badateľné.“

- 21 **Ján Molčan:**
„Bojím sa chvíle, keď ostane Lutherov dom prázdny.“
- 22 **Príbehy**
Ukrajincov v Partizánskej Ľupči
- 24 **Umenie: Rembrandt – Svetlo a tieň**
Rembrandt bol presvedčený kalvinista. Práve keď sa zobrazil pri kríži, je v skutočnom centrálnom bode nielen kalvinizmu, ale celkovo protestantského učenia. Vo svojich obrazoch ho

zdôraznil aj Lucas Cranach. Kríž je stredobodom celého vykupiteľského Božieho konania. Tam sú ľudia oslobodení od toho, čoho sa dopustili a čo urobili nesprávne. Sú oslobodení od smrti, ktorú si skutočne zaslúžili. Umelec často portrétoval sám seba – čo nebolo v tej dobe bežné – a to nielen v ukázkovej póze, chvíľami pôsobí aj vystrašene, niekedy až nemotorne.

- 27 **Film**
Coda
- 28 **Diakonia**
Bezdomovec Kornel
- 30 **Dekalóg VI.**
Nescudzoložíš
- 32 **Hudba**
Očami srdca, benefičný koncert
- 34 **Recepty z fary**
Čučoriedkové koláčiky

Ročník

13/2022 (Vychádza mesačne)

Šéfredaktorka

Emília Mihočová-Kmecová
Tel. šéfredaktor: 0918 / 828 302
e-mail: sefredaktor@evychod.sk,
redakcia@evychod.sk, listy@evychod.sk

Web

www.evychod.sk
Fb: časopis eVýchod

Členovia redakčnej rady

Ľubomír Bechný, Janka Cingelová, Miroslav Čurlík,
Marián Damankoš, Jana Futejová, Vladimír Kmec,
Mikuláš Lipták, Peter Mihoč, Ľubica Olejárová,
Slavomír Sabol

Adresa redakcie

Biskupský úrad Východného dištriktu
Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku
Hlavná 137, poštový styk – P. O. BOX 119,
080 01 Prešov
Tel./fax: +421 51/772 25 15

Jazyková úprava

Emília Mihočová-Kmecová,
Alena Bodnárová

Grafická úprava

Daniel Jurčo B.F.A.

Titulka

Dušan Šándor

Vydavateľ

Východný dištrikt Evanjelickej cirkvi
augsburského vyznania na Slovensku
so sídlom v Prešove, Hlavná 137, 080 01 Prešov

Tlač a distribúcia

Michal Vaško – Vydavateľstvo,
Košícká 44, 080 01 Prešov

Predplatné a inzercia

Marek Cingel – 0908 / 368 889
email: tajomnik@vdecav.sk
Evidenčné číslo: 3956/09
ISSN: 1335-1656
IČO: 31 997 520
Číslo 06/2022 vyšlo v júni 2022

Predplatné

2 € x počet mesiacov
do konca kalendárneho roka
Bankové spojenie: SLSP a.s.
Číslo účtu s IBAN:
SK31 0900 0000 0050 7077 7168
Variabilný symbol: 1003

Tlačový milodarový účet

na podporu vydavateľskej činnosti
Evanjelickeho východu. V prípade,
že by ste chceli podporiť vydávanie časopisu,
môžete finančné príspevky zasielať na účet:

Číslo účtu s IBAN: SLSP a. s.
SK83 0900 0000 0000 96293513
Variabilný symbol: 1002
Správa pre prijímateľa:
(meno a priezvisko darcu)

Vyučovanie hodnôt nekončí

Sme v mesiaci jún, kedy na väčšine škôl končí vyučovanie. Som učiteľom, tak tento pohľad bude do prostredia školy, kde sú žiaci, učitelia a vstupujú sem aj rodičia. Školský rok končí až 31. augusta, ale pre väčšinu je to 30. jún, kedy končí vyučovanie. Ešte je, samozrejme, potrebné zvládnuť posledné previerky, písomné, ústne a uzavrieť klasifikáciu – aj z pohľadu žiaka, aj z pohľadu učiteľa. Je to náročné obdobie, ktoré uzatvára školský rok, druhý polrok. Všetci sa snažíme vyvíjať úsilie, ktoré má uzavrieť, ukončiť jedno obdobie. Aj tento školský rok bol ovplyvnený pandemiou ochorenia Covid-19, začali sme v septembri 2021 a prezenčné vzdelávanie sa realizovalo do 29. novembra 2021, opätovne sme prešli do online priestoru na dištančné vzdelávanie. Keďže sme uvedenú formu už realizovali, bol tento prechod celkom zvládnutý. Po poklese výskytu ochorenia sa vraciame späť do škôl.

Keď uzatvárame hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov za školský rok, tak sa môžeme spýtať, čo nám chýbalo, čo sa nám podarilo a čo nepodarilo zvládnuť. Aj keď online aplikácie poskytujú množstvo možností na vzdelávanie a určite ich budem využívať v komunikácii, vyučovaní, testovaní a zadávaní úloh aj do budúcnosti.

Čo z môjho pohľadu chýbalo v tomto školskom roku v škole? Chýbal bezprostredný kontakt so žiakmi. Aj počas vyučovacej hodiny, aj počas prestávok, keď je možné hovoriť nielen o poznatkoch, vedeckých faktoch, odborných informáciách, ale aj o hodnotách a názoroch. Tým nechcem povedať, že sa tak nedeje na vyučovacej hodine. Žiaci boli dlhší čas izolovaní v oblasti sociálnych kontaktov od svojich spolužiakov, s ktorými si vytvárajú väzby, diskutujú o postojoch, vytvárajú si názory. Myslím tým bezprostredne v triede, na hodine, cez prestávku, na exkurziách, výletoch. Sociálne siete to nikdy nenahradia. Mne ako učiteľovi táto forma komunikácie výrazne chýbala počas dištančného vyučovania. Odpovedať na otázky po zazvonení, začať rozhovor cez prestávku, na chodbe, na exkurzii, výlete, diskusie a rozhovory, aj neformálne, so žiakmi sú veľmi dôležité. Tu si myslím, že sa budú odpovede na hodnotové otázky, momentálne to boli témy, ako sa postavíť a zvládnuť osobnostne pandémiu, množstvo informácií, kde hľadať odborné odpovede, ako ich sprostredkovať tým, ktorí im neveria. Vojnový konflikt na Ukrajine a utečenecká kríza otvorili ďalšiu oblasť, o ktorej je potrebné so žiakmi komunikovať a diskutovať. Všetci sme zaplavovaní množstvom informácií, kde smerom k žiakom a niekedy aj kolegom je potrebné otvorene zastávať hodnotové postoje k ochrane ľudského života, pomoci blížnemu a odsúdeniu vojnového vraždenia agresorom.

Hodnotové postoje sa neklasifikujú známku, vytvárajú sa na hodinách, ale aj počas prestávok a bezprostredných kontaktov. V sprostredkovaní hodnotových postojov školský rok nikdy nekončí, tak verím, že nasledujúci školský rok budú mať žiaci, aj učitelia dostatok času na ich formovanie.

Miroslav Čurlík,

učiteľ Evanjelickeho kolegiálneho gymnázia v Prešove

Milodary

Apríl

Bohuznáma sestra Ingrid, Prešov 10 €

Elena Polahárová 50 €

Členovia CZ Bardejov 20 €

Miloš a Janka Kolesárovci 35 €

Mária Meleková 25 €

Mária a Daniel Tomaško 30 €

Slávka Priputenová 20 €

Máj

Bohuznáma sestra Ingrid, Prešov 10 €

Miloš a Janka Kolesárovci 35 €

Rodina Macejova 30 €

Luboš Hučko 11 €

Mária a Daniel Tomaško 30 €

Ján Hrivniak 10 €